MİLLİ PARKLAR KANUNU TEKLİFİ GERİ ÇEKİLMELİDİR

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde görüşülmekte olan Milli Parklar Kanunu'nda değişiklik öngören teklif, ülkemizin en değerli doğal alanlarını korumak yerine, bu alanları turizm, enerji, madencilik ve ticari faaliyetlere açan bir anlayışla hazırlanmıştır. Teklif; Anayasa hükümleriyle, uluslararası sözleşmelerle ve doğa koruma hukukunun temel ilkeleriyle açık biçimde çelişmektedir. Türkiye Ormancılar Derneği olarak uyarıyoruz: Bu düzenleme, milli parkları "koruma alanı" olmaktan çıkarıp "işletme alanına" dönüştürmektedir.

Anayasal Koruma Zayıflatılıyor

Teklifin 5. ve 6. maddeleriyle milli park, tabiat parkı ve tabiatı koruma alanlarında; ulaşım, enerji iletim hatları, altyapı tesisleri ve çeşitli yapıların yapılmasına izin verilebilmekte, hatta bu alanların yönetimi özel şirketlere devredilebilmektedir. Oysa:

- Anayasa'nın 169. maddesi, devlet ormanlarının ve korunan alanların *devletçe yönetilmesini ve işletilmesini* zorunlu kılar.
- Anayasa'nın 63. maddesi, tabiat varlıklarının korunmasını devletin görevi olarak tanımlar.
- Anayasa'nın 168. maddesi, doğal varlıkların kamu mülkiyetinde olduğunu ve kamu yararı dışında kullanılamayacağını açıkça belirtir.

Teklif, bu hükümleri fiilen hükümsüz kılmakta; kamusal mülkiyet altındaki doğal varlıkların özel şirketlere tahsisine kapı aralamaktadır.

Planlama İlkeleri ve Bilimsel Yönetim Yok Sayılıyor

Teklif, korunan alanların sürdürülebilir yönetiminin temel aracı olan uzun devreli gelişme planlarını işlevsiz hale getirmektedir. "Aciliyet" gerekçesiyle plan şartının kaldırılması, özellikle mutlak koruma zonlarında geri dönüşü olmayan tahribatlara yol açacaktır. "Mutlak koruma zonunda bilimsel araştırmanın dışında hiçbir işlem yapılamaz" ilkesi yok sayıldığında, korunan alan kavramı anlamını yitirir.

Yaban Hayatı ve Biyoçeşitlilik Tehlikede

Teklif, av ve yaban hayatının korunması ve yönetiminin özel şirketlere devredilmesine olanak tanımaktadır. Bu yaklaşım:

- Nesli tehlike altında olan türleri,
- Yaban hayatı koridorlarını,
- Ekosistem bütünlüğünü ciddi risk altına sokmaktadır.

Teklif gerekçesinde yer alan "av kaynaklarının milli ekonomiye faydalı olacak şekilde değerlendirilmesi" ifadesi, canlı yaşamını ekonomik bir meta olarak gören sakıncalı bir anlayışı yansıtmaktadır.

Milli Parklar Ticarileştiriliyor

Teklif, milli parklarda turistik tesislerin 49 yıl, "başarılı olmaları halinde" 99 yıla kadar özel şirketlerce işletilmesine olanak tanımaktadır. Bu durum:

- Milli parkların uzun süreli ticari işletmelere dönüşmesine,

- Kamu yararı yerine özel çıkarların belirleyici olmasına,
- Ekosistemlerin parçalanmasına ve bozulmasına neden olacaktır. Milli parklar, turizm yatırımlarına açılacak alanlar değil; yaşamın sürekliliğini güvence altına alan ekolojik sistemlerdir.

Yönetim Özerkliği Zayıflatılıyor, Denetim Azaltılıyor

Teklif, tüm yetkiyi merkezi idareye bırakarak yerel yönetimleri, üniversiteleri, meslek odalarını ve sivil toplum kuruluşlarını karar süreçlerinin dışına itmektedir. Bu yaklaşım:

- Şeffaflığı azaltmakta,
- Bilimsel denetimi zayıflatmakta,
- Keyfi uygulamalara zemin hazırlamaktadır.

Oysa korunan alanların yönetimi, katılımcı ve bilim temelli bir modelle yürütülmelidir.

İklim Krizi Çağında Geriye Gidiş

İklim değişikliğinin etkilerinin derinleştiği bir dönemde, ormanlar ve korunan alanlar ülkemizin en önemli doğal savunma mekanizmalarıdır. Bu alanların yapılaşmaya açılması:

- Su rejimlerini bozacak,
- Karbon yutaklarını zayıflatacak,
- Ekosistem sürekliliğini kırılgan hale getirecektir. Bu nedenle teklif, yalnızca çevresel değil, ulusal güvenlik ve gelecek kuşakların yaşam hakkı açısından da ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Türkiye Ormancılar Derneği'nin Çağrısı Türkiye Ormancılar Derneği olarak, bilimsel veriler ve hukuki çerçeve ışığında çağrımız nettir:

- Teklif derhal geri çekilmelidir.
- Koruma statüleri zayıflatılmamalı, güçlendirilmelidir.
- Uzun devreli gelişme planları korunmalı ve uygulanmalıdır.
- Yerel halk, bilim insanları, meslek odaları ve sivil toplum karar süreçlerine dahil edilmelidir.
- Kaçak avcılık ve habitat tahribatına karşı etkin denetim ve caydırıcı yaptırımlar uygulanmalıdır.
- Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, alanında uzman kadrolarla güçlendirilmelidir.

Sonuç;

Milli parklar; ağacıyla, suyu ve toprağıyla, yaban hayatıyla, kültürel mirasıyla gelecek kuşaklara devredilmesi gereken ortak yaşam alanlarımızdır. Bu alanların ticarileştirilmesi, parçalanması veya özel şirketlere devredilmesi kabul edilemez.

Türkiye Ormancılar Derneği olarak, ülkemizin doğal varlıklarını koruma sorumluluğumuzu kararlılıkla sürdüreceğimizi kamuoyuna saygıyla duyururuz. 19.02.2026

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ